JENOM PONOŽKY NESTAČÍ

...pokud je to všechno, co máte na sobě

MARK LOWERY

Argo

MARK LOWERY

vyrůstal v Prestonu, ale teď žije v Cambridgi. Má opravdickou přítelkyni, která rozhodně existuje, a maličkou dcerku. Většinu času tráví učitelováním a tohle je jeho první knížka.

Jeho oblíbené sušenky jsou:

1. KULATÉ POLOMÁČENÉ [HOŘKÉ]
2. ZLATÉ VĚNEČKY
3. MIŇONKY
4. KULATÉ POLOMÁČENÉ [MLÉČNÉ]
5. MÁSLOVÉ S KRÉMOVOU NÁPLNÍ

Ukazka knihy z internetoveho knihkupectvi www.kosmas.cz

JENOM PONOŽKY NESTAČÍ

...pokud je to všechno, co máte na sobě

MARK LOWERY

Argo

Přeložil Jiří Popel

© Argo, 2014
Text copyright © Mark Lowery, 2012
Translation © Jiří Popel, 2014

ISBN 978-80-257-1084-5 (váz.)
ISBN 978-80-257-1113-2 (e-kniha)

Pro S. a J., a taky pro Charlotte Aitkenovou

Ovládání citů, lekce č. 1

Tady je deset nepříjemností, které mě potkaly během posledních tří neděl. Je to zároveň výčet důvodů, proč tu teď sedím.

1. Rodiče se rozhodli přestat nosit šaty.
2. Jakmile se jim bod 1 vymkl kontrole, přidali se ke skupině silně připomínající bandu teroristů, napadli pochodňový průvod a zostudili mě před celým městem.
3. Můj idiotský bratr si namluvil a následně zničil nejkrásnější holku na světě.
4. Bratrově dívce jsem udělal pod okem monokl (nehoda).
5. Obvinili mě, že bratrovu přítelkyni špicluji (nedorozumění).
6. Minulé úterý mámu v důsledku bodu 1 zatkli a strávila noc ve vězení (konflikt, který vyvolala, bohužel nebyl ani nehoda, *ani* nedorozumění).
7. Bratr se pomstil za body 4 a 5 svým typicky podlým a zákeřným způsobem.
8. Kvůli bodu 7 jsem nechtěně urazil starostu jednoho malého francouzského města a způsobil pořádné pozdvižení na plaveckých gala závodech. Následkem

toho jsem byl až dodnes vyloučený ze školy a dostal jsem doživotní zákaz vstupu k místnímu bazénu.

9. Kvůli bodu 1 jsem utrpěl to nejneobvyklejší trauma, jaké bych si kdy dokázal představit. V důsledku toho už nikdy nebudu snídat kakaové křupinky.
10. Kvůli bodům 1–6 jsem pět dní skoro nepromluvil. Taky jsem se odstěhoval od rodičů a poslední týden bydlím ve stanu na zahradě za naším domem.

Výsledkem bodů 1–10 je každodenní hodinové sezení se slečnou O'Malleyovou. Lekce se nazývá „Ovládání citů". Škola a rodiče mi dali jasně najevo, že účast není nepovinná. Chodit sem zkrátka musím.

Sezení má dva účastníky. Jsou to:

a. Slečna O'Malleyová (školní zdravotní sestra, poradkyně a důvěrnice)
b. Já (Michael Swarbrick).

Tohle je první lekce. Odehrává se v kabinetu slečny O'Malleyové. Vešel jsem dovnitř a posadil se ke stolu naproti slečně O'Malleyové. Položila mi hromadu otázek na téma, jak se cítím. Na žádnou jsem neodpověděl, protože o tom, co se stalo, nechci mluvit.

Po chvíli, která mi připadala jako dvě hodiny trapného ticha, se slečna O'Malleyová usmála a poplácala mě po zápěstí. V tu chvíli jsem si všiml, že slečna O'Malleyová má velké ruce; obrovské lopaty, kterými by klidně mohla rozdrtit kotě. Je to divné, protože je poměrně drobná a její

hlas s irským přízvukem je mírný jako průvan pod dveřmi. Ty ruce na ní vypadají nepatřičně jako molitanové rukavice, které nosí fanoušci na zápasech svých oblíbených mužstev.

Když mi slečna O'Malleyová sundala obří tlapu ze zápěstí, sdělila mi, že pokud se mi nechce mluvit, můžu všechno, co mě trápí, „hodit na papír". Ujistila mě, že můžu napsat, cokoli se mi zachce, a nikdo mimo tyhle čtyři stěny z toho nikdy neuvidí jediný řádek. Pak vytáhla ze zásuvky stolu přenosný počítač. Sdělila mi, že je služební, ale nikdy ho nepoužívá, protože všechno nosí v kebuli. V tom okamžiku si zaťukala na spánek. Když to dělala, nedokázal jsem z její gigantické ruky spustit oči. Při takovém ťukání do hlavy by si měla dávat obrovský pozor. Tak masivní prsty by jí mohly velmi snadno prorazit lebku.

Mimovolně jsem se zamyslel. Začalo mi vrtat hlavou, kde si asi kupuje rukavice. Existují obchody pro lidi neuvěřitelně vysoké nebo nesmírně tlusté. Prodávají někde rukavice pro dámy s obrovskýma rukama? Nejspíš to bude docela malý trh. Takovéhle ruce moc žen nemá. Podobný obchod by musel prodávat i velké boty, aby se uživil. Slečna O'Malleyová nosí boty se zapínáním na suchý zip. Pochybuji, že by si dokázala takovými klobásami zavázat tkaničky.

Nakonec jsem došel k tomu, že musím přestat na její ruce myslet. S tímhle mám docela problém. Dokážu být posedlý jistými rysy lidského vzhledu. Tak například vím, že můj takzvaný kámoš Paul Beary má v podpaží mateřské znaménko ve tvaru netopýra a na levé noze devatenáct kuřích ok.[1]

---

1 Pokud se výjimečně účastní tělocviku, sleduji, jestli se mu neudělalo další.

Zapnul jsem notebook a začal psát. Koneckonců, člověku se nestane každý den, že by mu někdo půjčil laptop.

Soukromí

Ale ne! Slečna O'Malleyová mi právě čte přes rameno. Přestože je kabinet malý, vůbec jsem si nevšiml, že obešla stůl. Přečetla si všechno, dokonce i ty zmínky o jejích rukou. Okamžitě mě napadlo, že se pěkně naštve, ale víte, co udělala? Usmála se! A pak řekla: „M-hm, dobře. Velmi dobře. Piš *přesně* to, co si myslíš. A máš to i hezky upravené. Líbí se mi, že používáš soupis a poznámky pod čarou. Takový výčet je výtečný nápad, Michaeli. Odblokuje citovou zácpu a uvolní přetlak myšlenek."

Taky mám rád seznamy. Mohl bych vyjmenovat hned dvacet důvodů proč, ale to bych zašel příliš daleko. Dalo by se říct, že jsem pořádkumilovný člověk. Dokonce i šaty mám srovnané ve skříni podle abecedního pořádku (počínaje tričkem s Asterixem, které jsem nosil, když mi bylo sedm, a konče svetrem s motivem zeber, který mi koupila máma k Vánocům před třemi roky, ale ještě nikdy jsem ho neměl na sobě).

Ať tak či onak, lekce je skoro u konce. Řekl bych, že to nebylo až tak strašné. Pokud jí nevadí, co o ní píšu, tak to znamená, že můžu *skutečně* napsat, co se mi zlíbí. Zaznamenám celý příběh. Tím výčtem nejlepších příhod (nebo nejhorších, záleží na tom, z jakého úhlu na to člověk nahlíží)

jsem už nejspíš leccos prozradil. Ale na tom nesejde. Ten seznam neříká ani půlku toho, co se stalo.

Ovládání citů, lekce č. 2

Tohle je druhý den Ovládání citů. To, že tu dnes můžu být, má dvě výhody.

1. Protože je úterý, vyhnu se výtvarné výchově s paní profesorkou Skinnerovou. Skinnerová šilhá a pod nosem má knírek. To není důvod, proč ji nemám rád. Jsou to jen fakta. Na výtvarku chodím nerad, protože se tam kvůli tomu všemu, co se stalo, cítím nesvůj. Škola si myslí, že bude lepší, když tam už chodit nebudu, protože paní profesorka Skinnerová byla s tím vším spojená. Taky si myslím, že to má další důvod. Každý přece ví, že umění je zbytečnost, a já na něj navíc nemám buňky. Jednou jsem uplácal z hlíny auto. Paní profesorka Skinnerová prohlásila, že je to nádherná kráva. Kráva. Dokonce ocenila detail vemene. Nebylo mi jasné, jestli to řekla proto, že šilhá, nebo proto, že jako umělec nestojím za nic. Asi od každého trochu.
2. Slečnu O'Malleyovou. Je milá. Dneska odpoledne mi na začátku lekce dala sušenku a sklenici pomerančové šťávy. Pomerančová šťáva je pro děti, kterým se během horkých dnů udělá mdlo. Držela sklenici v obrovské ruce a opatrně do ní nalila sirup. „Jen na

prst," zamumlala pro sebe. Přísahám, že tam bylo asi čtvrt litru sirupu, než dolila vodu.

Posadil jsem se a slečna O'Malleyová mi položila další podobné otázky jako včera. „O čem bys chtěl dneska mluvit?", „Jak to vypadá u vás doma?", „Pořád ještě bydlíš ve stanu?" apod.[2] Každou z otázek jsem odbyl zamručením nebo pokrčením ramen a snažil se soustředit na ovocnou sušenku (doba trvanlivosti zřejmě někdy kolem roku 1983). Zapil jsem ji šťávou. Byla tak silná, až jsem měl pocit, že mi v puse rozpustí zuby.

Slečna O'Malleyová přikývla a řekla: „Dobrá, dobrá," a pak vytáhla z trezoru, kde má schované injekční stříkačky pro žáky s cukrovkou, služební laptop. Řekl bych, že ho tam uložila proto, aby mě ujistila, že si nic z toho, co jsem napsal, nepřečetl nikdo nepovolaný. Ten nápad se mi zamlouval. Pak začala šmejdit po místnosti a povzbuzovat mě, abych pokračoval v dobré práci a všechno ze sebe vysypal.

Tady to máte. Tohle je můj příběh.

Plavání

Jsem plavec.

No, není to tak docela pravda. Jsem jen člověk, který rád plave.

---

2 Ze spaní pod stanem mě pekelně bolí za krkem. Protože je 2. října, včera v noci taky začalo mrznout. Když se člověk odstěhuje od rodičů, musí za to zaplatit.

Tak to vlastně také není. Nesnáším to. Máma mě nutila chodit na plavání od šesti let až do minulého týdne. Zcela proti mé vůli.

A každičký týden po dobu osmi a půl roku stála na ochozu a sledovala mě: jednu nudnou délku bazénu za další; jeden bolestivý trénink za druhým. Nechápu, proč to dělala, protože sledovat lidi při plaveckém tréninku je zřejmě ta nejnudnější činnost na světě. Nehledě na tuto skutečnost máma nevynechala jediný trénink, kterého jsem se zúčastnil. Tedy kromě sobot.

Brzy budu muset napsat, proč nikdy nepřišla k bazénu v sobotu. Není to moc příjemné.

Ať tak či onak, *jsem* členem plaveckého klubu.

Nebo jsem jím aspoň byl předtím, než se to všechno stalo. Ale jsem dost dobrý.

Ovšem záleží na tom, s kým mě budete srovnávat.

Jsem mnohem lepší plavec než třeba takový slimák, ale mnohem horší než lachtan.

Abych řekl pravdu, v porovnání s člověkem stojím za starou belu.

Ale přestože postrádám rychlost, techniku a patřičný zápal, pro plavání jsem měl dobrý důvod. Skvělý, talentovaný důvod. Důvod, který dokáže proříznout vodu jako delfín. Důvod, který se třpytí jako sluneční paprsek tančící na korálovém útesu.

Lucy Kingovou.

Rozkošnou Lucy Kingovou.

Lucy Kingovou, držitelku národního juniorského rekordu (100 m volný způsob, věková hranice do 16 let).

Lucy Kingovou, tu laskavou a úžasnou dívku, která, přestože bude na konci roku maturovat a trénuje přes patnáct hodin týdně,[3] si udělá dvakrát v týdnu čas a učí plavat v bazénu pro neplavce postižené děti.

Lucy Kingovou, která se na mě jednou usmála. Nelžu.

Kdyby si tohle někdo přečetl, vím naprosto jasně, co by řekl. Prohlásil by: „Aha, Mike Swarbrick touží po Lucy Kingové. Mike Swarbrick s hloupou klátivou hlavou, vystouplým břichem a hubenýma rukama se zamiloval do nejkrásnější holky z Prestonu."[4]

Ale to by se spletl na celé čáře. Netoužím po ní. Jen ji *obdivuji*. V tom je obrovský rozdíl. Můj takzvaný kamarád Paul Beary *touží* po holkách. Při tělocviku je špehuje triedrem a na školní chodbě nasává vůni jejich vlasů. To je *toužení*. Ale když dívku *obdivujete*, řeknete: „Myslím, že ta a ta je velmi talentovaná, milá osoba. Její vzhled mě na první pohled nezaujal, ale když jste se o tom zmínili, tak předpokládám, že zřejmě bude docela hezká. Ale na tom samozřejmě nezáleží. Pokusím se o ní zjistit všechno, co bude v mých silách, takže jednoho dne bychom se třeba mohli stát dobrými přáteli. Mohli bychom si dát například

---

3 Zdroj: webová stránka plaveckého klubu Prestonské piraně nazvaná „Vítejte na stránce šampionů" (kterou jsem se naučil nazpaměť). Mezi další poznatky patří: Oblíbené jídlo: grilované kuře s vařeným bramborem. Cíl: soutěžit na olympijských hrách. Domácí mazlíčci: žádní. Oblíbený plavecký cvik: kraulový kop s ploutvemi na nohou. Nejneoblíbenější plavecký styl: motýlek (přestože v tomto stylu drží od svých jedenácti let všechny klubové rekordy – mohl bych tu vypsat zpaměti všechny její časy, ale neudělám to). Oblíbený film: Hledá se Nemo. Tréninková rada: Soustřeď se.

4 Vím to, protože přesně tohle mi jednou vmetl do očí můj takzvaný kamarád Paul Beary.

grilované kuře s vařeným bramborem, dívat se přitom na *Hledá se Nemo* a potom si poklábosit o tréninkovém režimu, nebo bych jí mohl nést plaveckou tašku, naleštit ploutve nebo tak něco. Ale nikdy, nikdy bych si nedovolil zničit její pověst nebo pokazit naše přátelství tím, že po ní budu *toužit*. Nikdy. Já rozhodně ne. Cožpak bych mohl? Upřímně."

Kde se všechno začalo kazit

Teď si uvědomuji, že problémy se musely kupit už několik let, aniž jsem si toho všiml. Jako když v sopce celé roky pozvolna narůstá tlak, ale lidé to zaregistrují až ve chvíli, kdy jejich kočce přistane na hřbetě porce žhavé lávy. Někdy přehlédnu věci, které se dějí přímo před mým nosem. Jednou jsem si třeba skřípl konec školní vázanky do drtiče odpadků vedle dřezu. Než jsem si to uvědomil, přístroj ji rozsekal na cimprcampr až po uzel. Musel jsem se odpižlat škrabkou na brambory (jediná věc, která byla po ruce), jinak by mě to vtáhlo dovnitř a rozsekalo na kousíčky jako shnilou mrkev.

Ale k věci: V sobotu ráno před třemi nedělemi jsem byl na tréninku. Tehdy jsem byl ještě členem klubu a soboty byly mým oblíbeným plaveckým dnem. Vlastně to byly jediné rozplavby, které jsem si užíval. To proto, že sobotní trénink byl jediný, kdy mě máma nechodila sledovat, z důvodů, které jsem se později bohužel dozvěděl. Proto to byl jediný trénink, na který jsem chodil dobrovolně.

Nemám rád, když mě někdo pozoruje.

Plavecký klub si pronajímal v bazénu jen dvě dráhy, protože většina lidí má o víkendu ve zvyku dělat příjemnější věci. Zbytek sloužil veřejnosti. Jedna dráha byla vymezená pro Elitní soutěžní družstvo (tedy pro členy klubu, kteří měli šanci vyhrát velké závody. Obvykle tam trénovala Lucy Kingová a jeden dva další plavci). Druhá byla určená pro oddílové naděje. To je slušné označení neperspektivních zoufalců.

Všichni členové ostatních družstev klubu směli trénovat v dráze zoufalců. Tedy směli. V podstatě nás tam nechtěli, ale klub musel alespoň předstírat, že se stará o všechny členy, nejen o ty skutečně dobré. Nám ostatním nikdy nepřišlo, že by si našeho členství někdo vážil. Chovali se k nám spíš jako ke splaškům, které líně tečou stokou plnou krys. To proto, že trénink řídil Dave King, šéftrenér klubu.

Zde je o Kingovi několik skutečností:

1. Dave King je Lucyin otec.
2. Celé jeho tělo vypadá jako pletence svalů a žil, které tepají a pulzují, když je vzteklý (což je často).
3. Vždycky drží v ruce podložku s klipsem a na krku mu visí stopky. Viděl jsem ho, jak šel po tréninku na záchod a stopky si nesl s sebou. Co by tam mohl asi tak měřit? Tedy kromě toho, co člověka okamžitě napadne.
4. Má velmi vznětlivou povahu. Jednou jsem zažil, jak chytil kluka za plavecké brýle a mrštil s ním pět metrů do bazénu.
5. Nesnáší ztracené existence. Do té kategorie patřím zcela neomylně i já.
6. Na jedné ruce mu chybí tři prsty. Někdo mi řekl, že